A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése

Az ügy száma: Kfv.V.37.175/2025/5.
A tanács tagjai: dr. Márton Gizella a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Darák Péter bíró
dr. Demjén Péter bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
A felperes: felperes1
(cím1)
A felperes képviselője: Incze Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: jogi képviselő1 ügyvéd;
cím2)
Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala XXI. Kerületi Hivatala
(cím3)
Az alperes képviselője: dr. Molnár Ildikó kamarai jogtanácsos
(cím5)
A per tárgya: közegészségügyi ügyben hozott határozat elleni közigazgatási per
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék 2025. február 25. napján kelt 13.K.704.753/2024/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 13.K.704.753/2024/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 60. 960 (hatvanezer-kilencszázhatvan) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 120.000 (százhúszezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes cím6 telephelyen területi ellátási kötelezettséggel házi gyermekorvosi ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató gazdasági társaság, az ügyeletet az önkormányzattal kötött feladatellátási szerződése alapján nem látott el, ennek megfelelően a működési engedélyében az szerepelt, hogy az ügyelet (készenlét) ellátásában nem vesz részt.

[2] Az alperes, mint egészségügyi államigazgatási szerv 2024. október 21. napján hivatalból, a felperes értesítése nélkül indított, illetve közreműködése nélkül lefolytatott közigazgatási eljárásban a 2024. október 24. napján kelt BP-21/NEO/03189-2/2024. iktatószámú határozatával módosította a felperes működési engedélyét, és az „ügyelet/készenlét” mezőben a korábban szereplő „Nem vesz részt ügyeletben” kitétel helyett „Központi ügyeletben látja el” formát rögzített azzal, hogy a működési engedély további része továbbra is hatályban marad. Felhívta a figyelmet arra, hogy a határozat címzettje működése során köteles az egyes szakmák, illetve szakmán belüli szolgáltatások folytatásához előírt személyi, tárgyi és szakmai feltételeket folyamatosan biztosítani, valamint a további, a tevékenységre előírt speciális jogszabályi előírásokat betartani, és az előírtak be nem tartása esetén bírság kiszabására van lehetőség.

[3] Határozatát az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 96/2003. Korm. rendelet) 14. § (1) bekezdésére, 15. § (6), (8a), (8b) és (8c) bekezdésére, az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Eatv.) 2024. október 1-től hatályos 6/A. §-ára, 25. §-ára, továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (3) bekezdés a) pontjára alapította.

[4] Indokolása szerint 2024. szeptember 30. napjával a Budapest területére vonatkozóan a települési önkormányzat által a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeletre kötött feladat-ellátási szerződések hatályukat vesztették, és a fővárosban a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosok az ügyeleti ellátást 2024. október 1-jétől az Országos Mentőszolgálattal (a továbbiakban: OMSZ) kötött szerződés alapján látják el. Erre figyelemmel valamennyi érintett működési engedélyét az ügyeletben történő részvétel vonatkozásában hivatalból felülvizsgálja, és amennyiben működési engedélyben az ügyeletben történő részvétel vonatkozásában „Nem vesz részt ügyeletben” került rögzítésre, azt hivatalból „Központi ügyeletben látja el” formára módosította.

A felperes keresete és a védirat

[5] A felperes keresetlevelében az alperes határozatának megsemmisítését kérte.

[6] Előadta, hogy az OMSZ-szel az ügyeletben való személyes közreműködésére szerződést nem kötött, ennek hiányában a működési engedély módosítása jogszabálysértő. Sérelmezte, hogy az alperes az eljárás megindításáról nem értesítette, az eljárásba ügyfélként nem vonta be, így ügyféli jogait nem tudta gyakorolni, ezáltal az alperes megsértette az Ákr. 5. § (1) és (2) bekezdését, 76. §-át. Az Ákr. 62. §-ának megsértésével a tényállást nem tisztázta. A döntéshozatal előtt bizonyítást kellett volna lefolytatnia, teljes eljárásra kellett volna áttérnie. Vizsgálnia kellett volna, hogy a személyes közreműködői szerződést az OMSZ-szel megkötötte-e, teljesülnek-e a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 4. § (2) bekezdés e) pontjában, a 96/2003. Korm. rendelet 8. § (4) bekezdésében, 12. § (3) bekezdésében, 12/B. § (1) bekezdésében, illetve az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: 47/2004. ESzCsM rendelet) 15. § (6) bekezdésében foglalt feltételek. Ennek hiányában az alperes megsértette a tisztességes közigazgatási eljáráshoz való, Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjogát, az Ákr. 2. § (2) bekezdése és a 4. § szerinti alapelvi rendelkezéseket és az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségét.

[7] Előadta, hogy ügyeleti feladat-ellátási kötelezettség csak szerződés alapján keletkezik, az ügyeleti feladatvégzés feltételeit a szerződés tartalmazza. Személyes közreműködői jogviszonyt nem lehet létrehozni szerződés nélkül, szerződés hiányában működési engedély nem adható, illetve azt vissza kell vonni. Hivatkozása szerint a 96/2003. Korm. rendelet 8. §-ában foglalt feltételek az ügyeleti feladatvégzésre a támadott határozat meghozatalának időpontjában nem álltak fenn, személyes közreműködői szerződést az OMSZ-szel nem kötött, nincs felelősségbiztosítása az ügyeleti feladatvégzésre, az annak keretében okozott károk és sérelemdíj megfizetésének biztosítására, a tárgyi és személyi feltételek biztosítására kötelezettségvállaló nyilatkozatot nem tett. Utalt e körben az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 108. § (1) bekezdésére, 108/A. § (1) bekezdésére, továbbá a 96/2003. Korm. rendelet 12. § (1) bekezdésére, 12/A. § (3) bekezdésére, a 12/B. §-ra és a 12/C. § (2) bekezdés a) és c) pontjára.

[8] Hivatkozott a Debreceni Törvényszék, a Budapest Környéki Törvényszék és a Szegedi Törvényszék ítéleteire, valamint a Kúria Kfv.III.45.002/2023/5., Kfv.VI.37.023/2023/34. számú határozataira, az Alkotmánybíróság 3311/2018. (X.16.) AB számú határozatára.

[9] Az alperes a védiratában – a határozatában foglaltak fenntartásával – a kereset mintaper keretében történő elbírálását és elutasítását kérte. A védiratban előadott, pergátló akadályra alapított alaki védekezését az eljárás során nem tartotta fenn [13.K.704.753/2024/7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal alulról a második bekezdés].

[10] Előadta, hogy az eljárás megindításakor a tényállás tisztázott volt, 8 napon belül döntést hozott, nem merült fel olyan tény, körülmény, adat, amellyel a felperes nem rendelkezett, így az ügyféli joga sem sérülhetett. A teljes eljárásra történő áttérés nem volt indokolt, a megváltozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően döntött a működési engedély módosításáról. A felperes köteles részt venni a háziorvosi ügyeletben, a kötelezettséget jogszabály, és nem az alperes határozata keletkeztette, ezért az OMSZ-szel megkötendő szerződés nem előfeltétele a működési engedély módosításának, ugyanis az

ügyeletben történő részvételt a hatályos jogszabályok írják elő. A felperes és az OMSZ között létrejövő közreműködői szerződés bejelentése külön eljárásra tartozik a 96/2003. Korm. rendelet 12/A. §-a alapján.

[11] Hivatkozott a Miskolci Törvényszék 7.K.700.526/2024/22. számú és a Debreceni Törvényszék 4.K.700.243/2024/13. számú ítéleteire.

A jogerős ítélet

[12] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát – új eljárás elrendelése nélkül – megsemmisítette.

[13] Indokolása szerint a felek között nem volt vitatott, hogy a 47/2004. ESzCsM rendelet alapján a felperes köteles az ügyeleti szolgálatban részt venni az OMSZ-szel kötött szerződésnek megfelelően, ugyanakkor a felperes az OMSZ-szal ténylegesen nem kötött szerződést, és sem az alperesi határozat meghozatala előtt, sem azóta sem látott el ténylegesen ügyeleti szolgálatot. A felek között a jogvita lényegét az képezte, hogy önmagában a jogszabályban előírt kötelezettség megalapozta-e működési engedély módosítását.

[14] A működési engedéllyel kapcsolatos jogszabályi előírások és a Kúria Kfv.II.37.721/2013/6. számú ítélete alapján arra a következtetésre jutott, hogy mivel a 96/2003. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján a hivatalból indult eljárásokra is alkalmazandó 11. § (1) bekezdése szerint kizárólag a követelményeknek való maradéktalan megfelelés esetén van helye a működési engedély kiadásának, a működési engedélynek nem a jogszabályi előírásokat, hanem a jogszabályoknak és szakmai követelményeknek való megfelelés tényét kell rögzítenie. A 96/2003. Korm. rendelet 11. § (2) bekezdés k) pontja – ezzel összhangban – az ügyeleti rendszerben való közreműködés „tényének” rögzítését írja elő a működési engedélyben. Ez az előírás azt jelenti, hogy amennyiben az egészségügyi szolgáltató – az OMSZ-szal kötött szerződés megkötését, illetve az egyéb jogszabályi és szakmai feltételek igazolását követően – ténylegesen részt vesz az ügyeleti szolgálat ellátásában, úgy ezt a tényt – kérelemre vagy hivatalból – rögzíteni szükséges a működési engedélyben. Az alperes nem pusztán regisztratív szerv, hiszen a 96/2003. Korm. rendelet 9. § (1) és (3) bekezdéseiből következően vagy az eljárás során tartott szemlén, vagy utólag, hatvan napon belül megtartott helyszíni ellenőrzésen is meg kell győződnie a feltételek teljesítéséről. Az alperes minderre figyelemmel jogszabálysértően járt el, amikor kizárólag az ügyeleti rendszerben való közreműködést előíró jogszabályi rendelkezés alapján módosította a felperes működési engedélyét, elmulasztva a tényállás tisztázását arra vonatkozóan, hogy a felperes esetében az ügyeletben való közreműködéssel kapcsolatban előírt jogszabályi és szakmai feltételek ténylegesen teljesülnek-e, a felperes valóban közreműködik-e az ügyeletben. Hangsúlyozta, hogy attól, hogy létezik olyan jogszabályi előírás, amely szerint a háziorvosoknak és a házi gyermekorvosoknak közre kell működniük az OMSZ által szervezett központi ügyeletben, nem következik, hogy ezt az előírást a működési engedélyben rögzíteni kellene, különösen nem azon célból, hogy a hatóság lehetőséget teremtsen az engedélytől való eltérő működésre hivatkozással szankció kiszabására. Mindezen nem változtat az sem, hogy a 96/2003. Korm. rendelet 12/A. §-a értelmében a személyes közreműködésre irányuló tevékenység bejelentésére külön eljárás keretében kerül sor. Nem teszi továbbá jogszerűvé az alperes értelmezését az sem, hogy a felettes szakmai szerv iránymutatásán alapult.

[15] Rögzítette, hogy az alperes által hivatkozott törvényszéki döntések kötőerővel nem bírnak, és hivatalos tudomása van arról, hogy a jelen törvényszék másik tanácsa a 11.K.704.325/2024/14. számú ítéletében a jelen ítéletben foglalttal megegyező jogértelmezéssel a keresetnek helyt adó ítéletet hozott.

[16] A felperes részére járó perköltség összegét a bíróság a bírósági eljárásban megállapítandó ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: 32/2003. IM rendelet) 2. §-ára utalással a felperes által benyújtott költségjegyzéken megjelölt 127.000 forintban határozta meg.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[17] A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

[18] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény 28. cikkét, a 47/2004. ESzCsM rendelet 15. § (1), (6), (8a), (8b) és (8c) bekezdésében, 96/2003. Korm. rendelet 7. § (2) bekezdésében, 11. § (2) bekezdés k) pontjában, 14. § (1) bekezdésében, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (1), (2), (4) bekezdésében, 20. § (1), (4) és (6) bekezdésében, 51. § (7) bekezdésében, 84. § (2) bekezdésében és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésében, 221. §-ában, 346. § (4)-(5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, valamint a 32/2003. IM rendelet 2.§-át.

[19] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértést követett el azzal, hogy a felperes gazdasági társaság szervezeti egységnél munkát végző házi gyermekorvost a Kp. 20. § (6) bekezdésének megsértésével nem állította perbe. Hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.475/2021/6. számú végzésének [27] bekezdésére, Kfv.IV.37.270/2021/5. számú ítéletére.

[20] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett az azonnali jogvédelem tárgyában meghozott 4. sorszámú végzése hatályon kívül helyezéséről, ezáltal megsértette a Kp. 51. § (7) bekezdését.

[21] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el a pergátló akadállyal kapcsolatos előadását, ezért a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.VII.37.537/2023/5. döntésének [25] bekezdésében és Kfv.I.37.471/2024/9. számú döntésének [59] bekezdésében foglalt jogértelmezéstől.

[22] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött a kereset mintaperben történő elbírálása iránti kérelméről.

[23] Az ügy érdemében kifejtett érvelése szerint az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről szóló 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet 2. számú melléklete szerint a „46 Sürgősségi betegellátás” (ezen belül a „4601 központi ügyelet”) és a „63 Háziorvosi ellátás” (ezen belül a „6301 háziorvosi ellátás”; a „6302 házi gyermekorvosi ellátás”; a „6303 felnőtt és gyermek (vegyes) háziorvosi ellátás”) eltérő szakma, a felperes működési engedélye kizárólag a 6302 szakmakódú házi gyermekorvosi ellátásra szól. Az OMSZ által működtetett, háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásra vonatkozó működési engedélyt (szakmakód: 4601 központi ügyelet) a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (a továbbiakban: NNGYK) adta ki. A

96/2003. Korm. rendelet 11. § (2) bekezdés k) pontja alapján a kerületi hivatalok által a háziorvosi (szakmakód: 6301) és házi gyermekorvosi szakmára (szakmakód: 6302) kiadott működési engedélyeknek mindössze az ügyeleti, készenléti rendszerben való közreműködés tényét szükséges tartalmaznia. A működési engedély módosítását az NNGYK, mint szakmai irányító szerv iránymutatása alapján végezte el. Döntésével tehát nem terjesztette ki a felperes működési engedélyét a központi ügyeleti szakmára, mindössze az ügyeleti rendszerben történő közreműködés tényét tüntette fel a vonatkozó jogszabályváltozások miatt, a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tehát felderítette. A felperes ügyeletben való részvételi kötelezettségét nem az alperes határozata, hanem a megváltozott jogi környezet keletkeztette, melynek révén a felperes peres eljárás során tett valamennyi arra vonatkozó nyilatkozata, mely az OMSZ és a közte megkötendő szerződés hiányára hivatkozik, irreleváns és a hatósági eljárás során is az lett volna. Nem hozhatott olyan döntést, miszerint a felperes nem vesz részt az ügyeletben, mert akkor a 47/2004. ESzCsM rendelet 15. § (8a) bekezdésben előírtak megsértésével járt volna el.

[24] Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperes részére megítélt perköltség összegét a Pp. 83. § (1) bekezdésének és a 32/2003. IM rendelet 2. §-ának megsértésével határozta meg, mert a felperes nem csatolt ügyvédi megbízási szerződést, és az ügyvédi megbízási díjat kizárólag a felperes keresetlevélben tett előadásra alapozta.

[25] Az alperes felülvizsgálati perköltségigényét a 32/2003. IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján 6.000 forint óradíjat figyelembe véve, 20 munkaóra után 120.000 forintban jelölte meg.

[26] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

[27] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, indokolása az alkalmazandó jogszabályok helyes értelmezésén alapul. A működési engedélynek nem a jogszabályi előírásokat, hanem a jogszabályoknak és szakmai követelményeknek való megfelelés tényét kell rögzítenie, a 96/2003. Korm. rendelet 11. § (2) bekezdés k) pontja az ügyeleti rendszerben való közreműködés „tényének” feltüntetését írja elő. Ez azt jelenti, hogy amennyiben az egészségügyi szolgáltató az OMSZ-szal kötött szerződés megkötését, illetve az egyéb jogszabályi és szakmai feltételek igazolását követően ténylegesen részt vesz az ügyeleti szolgálat ellátásában, úgy ezt a tényt – kérelemre vagy hivatalból – rögzíteni szükséges a működési engedélyben. Hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.812/2024/5. számú ítélete elvi tartalmára, mely szerint az ügyeletben való részvétel az OMSZ-szel kötött szerződés alapján látható el. A működési engedély módosítására tehát akkor kerülhet sor, ha a jogszabály által előírt, az OMSZ-szel kötött személyes közreműködői szerződés, felelősségbiztosítás az ügyeleti feladatvégzésre és a feladatvégzés során okozott károk és sérelemdíj megfizetésének biztosítására, valamint kötelezettségvállaló nyilatkozat és irat a szükséges kötelezettségekről, valamint a szükséges tárgyi feltételekről rendelkezésre áll, és ezekről a hatóság az Ákr 62. §-a által előírt tényállástisztázási kötelezettségének eleget téve meg is győződött.

[28] Kifogásolta, hogy az alperes a felülvizsgálati perköltségigényét téves jogszabályhelyre, a 32/2003. IM rendelet elsőfokú bírósági eljárásra alkalmazandó 3. § (3) bekezdésére alapította, és a megjelölt 20 munkaórát is eltúlzottnak tartotta. Saját perköltségigényét a 32/2003. IM rendelet 3. § (5) bekezdésére alapította azzal, hogy a (6) bekezdés második fordulata alapján az ügy bonyolultságára tekintettel 6.000 forint+Áfa összegű óradíjat jelölt meg és az ellenkérelem szerkesztésére 8 munkaórát fordított.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[30] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre, vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pont]. A felülvizsgálati kérelmet megváltoztatni a felülvizsgálati határidőn túl nem lehet [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (5) bekezdése]. A Kúria a jogerős ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül - csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[31] A Kúria elöljáróban rögzíti, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során alaki védekezését nem tartotta fenn [lsd. 13.K.704.753/2024/7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal alulról a második bekezdés], ezért alaptalanul hivatkozott arra, hogy arról az elsőfokú bíróság nem döntött. Hasonlóan alaptalanul állította az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy az elsőfokú bíróság az azonnali jogvédelemről szóló döntését jogszabálysértően nem helyezte hatályon kívül, ugyanis az a Kp. 51. § (7) bekezdés első fordulata értelmében az ítélet jogerőre emelkedésével hatályát vesztette. A Kp. 33. § (1) bekezdése szerint a bíróság diszkrecionális döntése, hogy – a jogszabályi feltételek fennállta esetén – a keresetet mintaperben bírálja-e el. Mivel az elsőfokú bíróság e lehetőséget mellőzte, a felperes keresetét önállóan bírálta el, jogszabályi előírás hiányában az alperes e kérelméről önálló döntést nem kellett hoznia.

[32] Az alperes alaptalanul állította azt is, hogy az elsőfokú bíróságnak a felperes gazdasági társaság szervezeti egységnél munkát végző házi gyermekorvost a Kp. 20. § (6) bekezdése alapján hivatalból perbe kellett volna állítania. A Kp. 20. § (6) bekezdése kimondja, hogy „A bíróság kérelemre vagy hivatalból érdekeltként perbe állíthatja azt, akinek jogát vagy jogos érdekét a perben hozandó ítélet érinti, ha perben állása a jogvita rendezése érdekében a bíróság megítélése szerint szükséges.” Az alperes nem jelölte meg annak indokát, hogy a felperes házi gyermekorvosának perbe állítása a jogvita rendezése érdekében milyen okból lett volna szükséges. Önmagában a felperes működési engedélye tartalmának módosítása jogszerűségének megítéléséhez, így a jogvita eldöntéséhez a Kúria megállapítása szerint az orvos perben való személyes részvétele nem szükséges, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a hivatalból történő perbeállítását.

[33] Az alperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének. Az alperes nem jelölte meg, hogy mely jogi érvét nem értékelte az elsőfokú bíróság, és a Kúria megítélése szerint a jogerős ítéletből az elsőfokú bíróság jogszabályokon alapuló meggyőződése kitűnik, az ítélet tehát megfelel a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében foglalt követelményeknek. Megjegyzi a Kúria, hogy az

alperes által e körben felhívott Pp. 221. §-a a felvetett jogkérdéssel összefüggésbe nem hozható, és egyébként a közigazgatási perben nem alkalmazható, feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatok szabályairól szól.

[34] Mindemellett a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az alkalmazandó jogszabályok téves értelmezésével semmisítette meg az alperes határozatát.

[35] A Kúria rögzíti, hogy jelen felülvizsgálati eljárásban felmerült jogkérdést a 2025. április 15. napján meghozott Kfv.VI.37.120/2025/7. számú végzésében foglaltakkal egyezően – az alábbiak szerint – bírálta el.

[36] Az Eatv. 2023. január 1-jétől hatályos, 2022. évi LXXIII. törvény {a továbbiakban: Módtv.} 16. §-val módosított 6/A. §-a értelmében „Az állami mentőszolgálat gondoskodik – az 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kivétellel – az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.” A 2024. október 1-től napjától hatályos – a 2024. évi XXIX. törvény 105. §-val módosított – Eatv. 6/A. §-a szerint „Az állami mentőszolgálat gondoskodik az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.” Az Eatv. 22. § (1) bekezdése kimondja, hogy „A Módtv.-vel megállapított 6/A. §-ban foglaltakat 2024. február 29-ig az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.” Az Eatv. 22. § (5) bekezdés b) pontja alapján „Az állami mentőszolgálat látja el azon a területen is a 6/A. §-ban foglalt feladatát, ahol (…) b) az érintett területen – az állami mentőszolgálattal kötött megállapodás kivételével – az ellátásra nincs hatályban feladat-ellátási megállapodás vagy szerződés.” Az Eatv. 25. §-a szerint „2024. szeptember 30. napjával a Budapest területére vonatkozóan a települési önkormányzat által a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeletre kötött feladat-ellátási szerződés hatályát veszti.”

[37] Ezen rendelkezések alapján jelen ügy előzménye tehát, hogy az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó ügyelet szervezését az állami mentőszolgálat, azaz az OMSZ vette át az önkormányzatoktól a jogszabályban meghatározott időponttól kezdődően, amely következtében az önkormányzatok egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti szervezési feladatai megszűntek [az Eatv. 5. § (1) bekezdés c) pont módosítása folytán], és a háziorvosokkal, illetve házi gyermekorvosokkal e feladatvégzésekre kötött szerződéseik hatályukat vesztették. Budapesten a feladatátvétel 2024. október 1-től valósult meg, 2024. szeptember 30-án a felperes önkormányzattal kötött feladatellátási szerződése is – a törvény erejénél fogva – megszűnt.

[38] A házi gyermekorvosi egészségügyi ellátás alapellátásnak minősül, mely működési engedélyhez kötött tevékenység, a működési engedélyezési eljárás lefolytatására a járási (fővárosi kerületi) hivatal jogosult, míg az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató részére az országos tisztifőorvos adhat működési engedélyt [96/2003. Korm. rendelet (2) bekezdés b) pont; (2a) bekezdés]. A 96/2003. Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése szerint „Az egészségügyi államigazgatási szerv a működési engedélyt szakmára, illetve a szakmán belül egyes szolgáltatásokra adja ki. (…)”

[39] A felperes házi gyermekorvosi szakmára rendelkezik működési engedéllyel. A 96/2003. Korm. rendelet 11. § (2) bekezdése határozza meg a működési engedély tartalmi elemeit, mely k) pontja szerint a működési engedélyben fel kell tüntetni az ügyeleti, készenléti rendszerben való közreműködés tényét is.

[40] A felperes működési engedélye az önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződésnek megfelelően azt tartalmazta, hogy a felperes az ügyeleti ellátásban nem vesz részt. A feladatellátási szerződés 2024. szeptember 30-án hatályát vesztette.

[41] Az Eatv. 10. § (1) bekezdése szerint „Az alapellátáshoz kapcsolódóan – e feladatok rendelési időn kívüli ellátására – háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról kell gondoskodni.” A (2) bekezdés szerint „A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi feladatok rendelési időn kívüli, ügyeleti ellátásának részletes szakmai szabályait a miniszter rendeletben határozza meg.” A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 2023. június 15-től hatályos 4. § (2) bekezdés e) pontja és (6) bekezdése szerint a háziorvos feladatkörébe tartozik – külön díjazás ellenében - a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyelet működtetőjével kötött szerződésben rögzítettek szerint az ügyeleti szolgálatban való, az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti részvétel. A 47/2004. ESzCsM rendelet határozza meg az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének szervezési kérdéseit, amely miniszteri rendelet 15. § (1) bekezdése szerint „A háziorvosi, házi gyermekorvosi (a továbbiakban együtt: háziorvosi) feladatok rendelési időn kívüli ellátására ügyeleti szolgálatot kell szervezni, illetve azt központi ügyelet útján kell ellátni.” A (6) bekezdés első mondata értelmében „Az ügyeleti szolgálatot, valamint a központi ügyeletet (a továbbiakban: ügyelet) a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvos az OMSZ-szal kötött szerződésének megfelelően látja el.” A 15. § (8a) bekezdés kimondja, hogy „(...) A területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálatban dolgozó háziorvos, házi gyermekorvos az ügyeleti szolgálatban – a (8b) és (8c) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – havonta legfeljebb 2 alkalommal részt vesz. (...)”

[42] A felperes önkormányzattal kötött feladatellátási szerződésének hatályvesztését követően, az Eatv. 10. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 47/2004. ESzCsM rendelet 15. § (8a) bekezdése alapján a felperes, mint házi gyermekorvosi szolgálatot ellátó szolgáltató köteles az ügyeleti ellátásban részt venni, havonta legfeljebb 2 alkalommal. A jogszabály erejénél fogva tehát megszűnt az a lehetőség, hogy a felperes az ügyeleti szolgálatban ne vegyen részt, továbbá az ügyeletben ellátásának formáját is – az OMSZ-szel kötött szerződés alapján történő részvételben – meghatározta.

[43] A 96/2003. Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése kimondja, hogy „Az egészségügyi szolgáltató minden olyan tervezett változást, amely érinti a működési engedély kiadásának feltételeit, illetve a működési engedélyben szereplő adatokat, szakmákat vagy szolgáltatásokat, köteles előzetesen írásban bejelenteni a működési engedélyt kiadó egészségügyi államigazgatási szervnek. Az előre nem tervezhető eseményeket, adatokat azok észlelését, keletkezését követő nyolc napon belül kell bejelenteni. Amennyiben a változás érinti a működési engedély 11. § (2) bekezdésében előírt kötelező tartalmát, kérni kell a működési engedély módosítását, kivéve, ha a működési engedély módosítására külön jogszabályban foglaltak alapján hivatalból kerül sor. Ha az egészségügyi államigazgatási szerv a működési engedély módosítására okot adó körülményről hivatalból értesül, a működési engedélyt hivatalból módosítja.”

[44] A háziorvosi, illetve házi gyermekorvosi ügyelet ellátására vonatkozó jogszabályváltozás a működési engedély tartalmára, azaz az ügyeleti ellátás módjára [11. § (2) bekezdés k) pont] való hatásáról az alperes, mint egészségügyi államigazgatási szerv hivatalból tudomást szerzett, ezért a 96/2003. Korm. rendelet 14. § (1) bekezdés utolsó fordulata alapján a felperes működési engedélyét hivatalból módosíthatta. A Kúria Kfv.III.37.812/2025/7. számú – jelen üggyel nem azonos, de összefüggő tárgyú - határozata [93] bekezdésében már kimondta, hogy a területi ellátási kötelezettséggel működő egészségügyi szolgáltatókat (háziorvosok, házi gyermekorvosok) a 2023. január 1-től hatályos rendelkezések szerint ügyeleti szolgálatban való részvétel kötelezettsége terheli, akár a nevükben ellátást nyújtó háziorvos, akár helyettes orvos útján. Az ügyelet ellátásával, az

abban való részvétellel kapcsolatos kötelezettség közvetlenül a jogszabályi rendelkezésekből ered. Mivel az ügyeletben való házi gyermekorvosi alapellátáshoz kapcsolódó ügyelet alapesete az OMSZ által történő ellátás, a működési engedélyben a felperes eltérő jelzése, kérelme előterjesztéséig, illetve annak elbírálásáig az ügyelet ellátásának az OMSZ által nyújtandó központi ügyelet keretében való feltüntetése jogszerű.

[45] A Kúria megítélése szerint ezt nem befolyásolja, hogy a felperes a keresetlevelében előadottak szerint (még) nem kötött az OMSZ-szel szerződést. Helytállóan hivatkozott arra az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy az alapellátáshoz kapcsolódó ügyelet önálló szakma, amelyre a felperes működési engedélye nem terjed ki. A működési engedély szempontjából ezért nincs jelentősége annak, hogy a felperes az OMSZ-szel a szerződést megkötötte-e. A felperes működési engedélyéhez kapcsolódó, az abban szereplőtől eltérő tevékenység (ügyelet) ellátásának formáját a működési engedélyben a 96/2003. Korm. rendelet 11. § (2) bekezdés k) pontja szerint azonban fel kell tüntetni. Az alperes tehát jogszabálysértés nélkül módosította az a felperes működési engedélyét olyan tartalommal, hogy az egészségügyi szolgáltató az ügyeletet a központi ügyeletben látja el.

[46] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján tévesen foglalt állást az ügy fő tárgyáról, ezért a felperes eljárásjogi kifogásait részben tévesen ítélte meg [Ákr. 62. § (1) bekezdés], részben egyáltalán nem bírálta el [Ákr. 5. § (1) és (2) bekezdés, 76. §, 81. § (1) bekezdés, 104. § (3) bekezdés a) pont, Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés].

[47] Végül rögzíti a Kúria, hogy az elsőfokú bíróság az alperes által fizetendő perköltség összegét a 32/2003. IM rendelet 2. §-ára hivatkozással az ügyvédi megbízási szerződés csatolásának hiányában jogszabálysértően határozta meg a felszámított összegben.

[48] A Kúria a kifejtettek miatt jogszabálysértő jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján teljes egészében hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[49] Az elsőfokú bíróság az új eljárásban köteles a Kúria jelen végzésben kifejtett jogértelmezésére tekintettel dönteni a felperes keresetlevelében megjelölt anyagi és eljárásjogi jogsérelmekről, az el nem bírált kereseti kérelmekről.

A döntés elvi tartalma

[50] *A háziorvosi és házi gyermekorvosi alapellátáshoz kapcsolódó ügyelet ellátási formájában jogszabály-módosítás alapján előállt változás folytán az egészségügyi szolgáltató működési engedélyében az arra vonatkozó tény további vizsgálat nélkül hivatalból módosítható.*

Záró rész

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[52] A Kúria a felek felülvizsgálati perköltségét a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, valamint a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. A perköltség összegét a Kúria a felülvizsgálati eljárásra már irányadó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: 17/2024. IM rendelet) 7. §-a és a 3. § (2) és (4) bekezdése alapján vizsgálva megállapította, hogy a tévesen a 32/2003. IM rendelet alapján felszámított összeg nem haladja meg a 17/2024. IM rendelet alapján felszámítható összeget, ezért a Pp. 82. § (3) bekezdésére figyelemmel, mely szerint a felszámítottnál magasabb összeg nem állapítható meg, a Kúria a perköltséget a felek által felszámított összegben határozta meg. A felperes kifogására a Kúria megjegyzi, hogy az alperes által felszámított munkaóra nem tekinthető eltúlzottnak a kifejtett munkamennyiségre tekintettel, ezért a 17/2024. IM rendelet 4. § (1) bekezdése alapján annak mérséklését nem tartotta indokoltnak.

[53] A végzéssel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. május 15.

dr. Márton Gizella s.k. dr. Stefancsik Márta s.k. dr. Darák Péter s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

dr. Demjén Péter s.k. Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő